

Asia: VN/14961/2024

Lausuntopyyntö keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta (KAISU3)

Toimenpideohjelma tavoitteiden saavuttamiseksi

Avovastaus

-

Liikenne

Avovastaus

HaminaKotka Satama Oy kiittää mahdollisuudesta lausua keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta

Yleiset huomiot

HaminaKotka Satama Oy pitää tärkeänä, että ilmastosuunnitelmassa huomioidaan satamien ja merenkulun rahtiliikenteen rooli osana vähähiilisempää liikennejärjestelmää ja logistiikkaketjua. Satamat ovat keskeisiä solmukohtia, joissa yhdistyvät meri-, rauta- ja tieliikenne ja niillä on merkittävä rooli vihreässä siirtymässä. Suunnitelmassa tulisi arvioida satamien roolia kokonaisuutena sekä osana kansallista ilmastopolitiikkaa ja logistiikkajärjestelmää.

Meriliikenteen ja polttoaineen jakelun päästökauppa

EU:n päästökaupan laajeneminen kattamaan meriliikenteen vaikuttaa suoraan satamien asiakkaisiin. Tämä voi heijastua satamien liikennemääriin, palvelutarpeisiin ja investointipaineisiin. On tärkeää, että suunnitelmassa arvioidaan päästökaupan vaikutuksia satamien kilpailukykyyn ja investointitarpeisiin. Samalla tulisi tukea satamien valmiuksia palvella vähäpäästöistä meriliikennettä, kuten maasähkön, LNG:n ja tulevaisuudessa vedyn käyttöä. Päästökauppa vaikuttaa myös satamien tankkauspalveluihin ja polttoaineen jakelijoihin. Satamien rooli polttoaineiden jakelussa ja vaihtoehtoisten käyttövoimien saatavuudessa on keskeinen ja suunnitelmassa tulisi varmistaa, että satamat saavat tarvittavaa investointitukea ja ohjauskeinoja jakeluinfran kehittämiseksi.

Logistiikan sähköistyminen ja vaihtoehtoiset käyttövoimat

Satamien lähialueet voivat toimia keskeisinä paikkoina raskaan liikenteen lataus- ja tankkausinfrastruktuurille. HaminaKotka Satama Oy:n alueella kulkee merkittävä määrä raskasta liikennettä ja sähköistämisen edistäminen tukisi sekä päästövähennyksiä että alueellista kilpailukykyä. Satamien ja niiden lähiympäristöjen roolia logistiikan sähköistämisessä tulisi vahvistaa.

Ilmastorahoitus ja investointitarpeet

Satamien investointitarpeet vihreään siirtymään ovat merkittäviä ja usein erittäin kalliita. Maasähköjärjestelmien rakentaminen, energiatehokkuusratkaisut, uusiutuvien polttoaineiden jakeluinfrastruktuuri sekä digitaaliset ohjausjärjestelmät edellyttävät miljoonaluokan investointeja, joiden toteuttaminen ei ole mahdollista ilman pitkäjänteistä ja ennakoitavaa rahoitusta.

Näiden investointien toteuttaminen vaatii monipuolisia tukitoimia, kuten EU:n ja kansallisen ilmastorahoituksen kohdentamista satamiin, investointiavustuksia, verokannustimia sekä teknologian kehittämiseen suunnattua TKI-rahoitusta. Ilman näitä tukimekanismeja satamien mahdollisuudet toteuttaa ilmastotavoitteita vaarantuvat, ja samalla menetetään mahdollisuus edistää koko logistiikkaketjun vähähiilisyyttä.

Suunnitelmassa tulisi siksi selkeästi tunnistaa satamat ilmastoinvestointien kohteina ja varmistaa, että ne ovat oikeutettuja kaikkiin keskeisiin rahoitusinstrumentteihin. Lisäksi tulisi kehittää satamille soveltuvia tukimalleja, jotka huomioivat investointien pitkän käyttöiän, teknisen monimutkaisuuden ja alueellisen merkityksen.

Seuranta ja yhteistyö

Satamien osallistaminen ilmastopolitiikan suunnitteluun ja seurantaan on tärkeää, jotta toimet ovat käytännössä toteuttamiskelpoisia ja vaikuttavia. Suunnitelmassa tulisi mainita satamien ja logistiikkatoimijoiden osallistaminen ilmastotoimien suunnitteluun ja vaikutusten arviointiin.

Alueelliset erityispiirteet

HaminaKotka Satama Oy toimii kahdella satama-alueella, jotka muodostavat Suomen suurimman yleissataman. Satama palvelee laajasti teollisuutta, bulk- ja konttiliikennettä sekä sillä on keskeinen rooli Suomen viennissä ja tuonnissa.

HaminaKotka Satama on merkittävä kontti ja vientisatama, jossa on jo aloitettu investointi maasähköön. HaminaKotka Satama palvelee myös kuivarahti ja nestemäisten tuotteiden kuljetuksia sekä kemianteollisuutta.

Sataman sijainti lähellä Venäjän rajaa ja Itämeren keskeisiä kuljetusreittejä tekee siitä strategisesti tärkeän myös huoltovarmuuden näkökulmasta. Alueella on mahdollisuuksia uusiutuvan energian tuotantoon ja logistiikan sähköistämiseen, mikä tukee kansallisia ilmastotavoitteita. Suunnitelmassa tulisi tunnistaa HaminaKotka Satama Oy:n rooli kansallisena logistiikkakeskuksena ja varmistaa, että alueelliset erityispiirteet huomioidaan investointien ja ohjauskeinojen kohdentamisessa.

Yhteenveto

HaminaKotka Satama Oy korostaa, että Suomessa satamilla on tärkeä rooli ilmastotavoitteiden saavuttamisessa. Suunnitelmassa tulisi vahvistaa satamien asemaa vihreän siirtymän mahdollistajina ja varmistaa, että ne saavat ilmastotyöhön tarvitsemansa tuen.

Maatalous

Avovastaus

-

Rakennusten erillislämmitys

Avovastaus

-

Työkoneet

Avovastaus

-

Jätehuolto

Avovastaus

-

F-kaasut

Avovastaus

-

Teollisuus ja muut päästöt

Avovastaus

-

Kuntien ja alueiden ilmastotyö

Avovastaus

-

Kulutuksen hiilijalanjälki

Avovastaus

-

Julkiset hankinnat

Avovastaus

-

Muut poikkisektorit

Avovastaus

-

Suunnitelman ympäristö-, talous- ja sosiaaliset vaikutukset

Avovastaus

-

Muita huomioita

Avovastaus

-

Rosendahl Timo
HaminaKotka Satama Oy